

iz naših knjižnica

Uređuje: Danko Škare

Knjižnica “Andrija Štampar” Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu Škola narodnog zdravlja “Andrija Štampar”

Marina Teuber i Zdenka Kuri

Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Škola narodnog zdravlja “Andrija Štampar”
Rockefellerova 4, 10000 Zagreb
mteuber@snz.hr

Knjižnica Škole narodnog zdravlja “Andrija Štampar” Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu datira iz vremena osnutka Higijenskog zavoda sa Školom narodnog zdravlja 1927. godine. Tadašnji fond knjižnice sastojao se od knjiga i časopisa nekadašnjeg Zemaljskog bakteriološkog zavoda dr. Franje Gutschya, kasnije Epidemiološkog zavoda te Rasuhinovog Zavoda za socijalnu medicinu. Organizacija Škole prolazi kroz nekoliko razdoblja – od njezina odvajanja od Higijenskog zavoda do ulaska u sastav Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Jedno od “odjeljenja” Higijenskog zavoda sa Školom bilo je “kemijsko s Odjelom za kontrolu živežnih namirnica” (dr. Stanko Miholić, dr. ing. Božidar Rogina). Ustroj Škole mijenjao se tijekom cijelog njenog razvoja te se u organizaciji Škole 1959/60. spominje Odjel za primijenjenu biokemiju (N. Muić), od 1967/68. Zavod za kemiju biokoloida (N. Muić), a od 1974/75. Odjel za biokemiju (A. Meniga) unutar Sektora za zdravstvenu ekologiju. Od 1997. taj odjel više ne postoji, te ostaje samo Odjel za zdravstvenu ekologiju unutar Katedre i Zavoda za zdravstvenu ekologiju i medicinu rada. Osim naslijeđenog fonda knjižnica je knjige i časopise dobivala od Rockefellerove fondacije, Svjetske zdravstvene organizacije te fondacije American Friends of Yugoslavia.

U organizaciji Knjižnice današnji Hrvatski zavod za javno zdravstvo igra važnu ulogu od njenog osnutka, a od 1967. priključuje se i Imunološki zavod te su oni i danas suvlasnici Knjižnice. Njihova djelatnost također utječe na sadržaj fonda knjižnice.

Početkom 1991. god. Knjižnica postaje Dokumentacijski centar Svjetske zdravstvene organizacije za Hrvatsku, a u studenom 1993. i službeno depozitarna knjižnica iste organizacije. Naša Knjižnica je, zahvaljujući profesor Štamparu, redovito primala časopise, serijske i monografske publikacije u izdanju ove organizacije od njezina osnutka, pa posjeduje najkompletniju zbirku publikacija ove organizacije u Hrvatskoj.

Kemija i srodna područja u knjižnom fondu

Većina knjiga iz područja kemije i biokemije starijeg je datuma, uglavnom na njemačkom jeziku te na engleskom i hrvatskom. To su knjige s početka prošlog stoljeća, pisane uglavnom goticom te nešto bogatiji izbor knjiga iz tridesetih, četrdesetih i pedesetih godina. Knjige pokrivaju područja anorganske, organske, analitičke, fizikalne i kliničke kemije, kemijskog inženjerstva i kemijske industrije. Tako su među najstarijim knjigama u našoj knjižnici knjiga H. Leya iz 1911. godine (slika 1) te A. F. Hollemana iz 1913. godine (slika 2). Od naših izdanja vrijedno je spomenuti udžbenike poznatog kemičara i sveučilišnog profesora prof. dr. Frana Bubanova iz 1930. godine (slika 3) te udžbenik prof. dr. Frana Bubanova i prof. dr. Tomislava Pintera iz 1952. (5. izdanje) (slika 4).

Osim priručnika, udžbenika, rječnika, povijesnih pregleda imamo i nekoliko enciklopedijskih izdanja, kao npr. Encyclopedia of Chemical Technology u 16 svezaka iz 1947. godine, Encyclopedia of Chemical Reactions iz 1946. u 5 svezaka, 4. izdanje priručnika Beilsteins Handbuch der organische Chemie (1918–1938) te Handbuch der biochemischen Arbeitsmethoden, čiji je prvi svezak izašao 1910. godine a dobili smo ga iz Knjižnice Zemaljskog bakteriološkog zavoda.

Kad smo spomenuli suradnju Škole sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom imali smo na umu knjige, brošure i dokumente u izdanju te organizacije koje se bave utjecajem i posljedicama kemijskih elemenata i spojeva na okoliš. Ponajprije se tu radi o serijskim publikacijama poput serije: Environmental Health Criteria, Concise International Chemical Assessment Documents, Health and Safety Guide, WHO Pesticide Residues Series itd.

Fond časopisa naše knjižnice značajan je po broju naslova koje smo primali ili primamo te po njihovoj kompletnosti. Značajan je upravo stariji dio fonda časo-

pisa koji seže čak i u kraj XIX. stoljeća. Tako časopis Bio-Chemical Journal imamo od njegovog prvog sveska iz 1906. godine (slika 5) ali smo ga na žalost prestali primati 1983. Ovdje moramo spomenuti časopis Journal of Biological Chemistry, vol. 193 iz 1951. godine (slika 6). Časopis je bio toliko tražen i fotokopiran da smo ga morali "prebaciti" u referentnu zbirku kako se ne bi u posudbi previše oštetio ili izgubio.

Referentna zbirka časopisa

Analytical Abstracts	01/1954 – 45/1983
Bulletin Signaletique 12 (kasnije 320) Biophysique. Biochemie	23/1962 – 43/1973
Chemical Abstracts	43/1949 – 79/1973
Current Contents. Life Sciences	28/1985 –
Excerpta Medica. Section 30. Pharmacology and Toxicology	42/1978 – 53/1981
Excerpta Medica. Section 45. Environmental Health	01/1971 – 35/1997
Pollution Abstracts	10/1979 – 31/2000
Water Pollution Abstracts	31/1958 – 46/1973

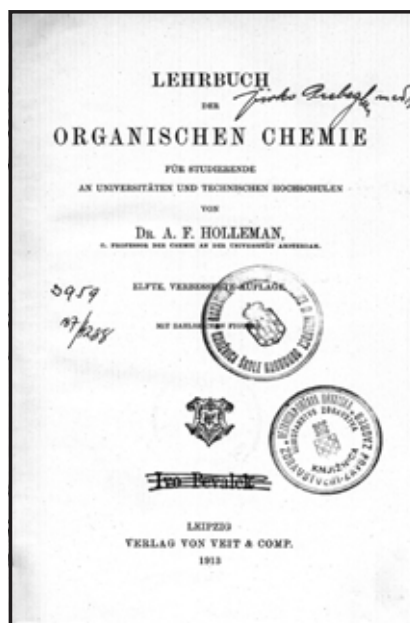
Popis časopisa iz područja kemije, biokemije, farmakologije, farmaceutike, ekologije i zaštite okoliša koji se mogu naći u našoj Knjižnici

Acta Biochemica Polonica	11/1964 – 19/1972
Acta Pharmaceutica Ex: Acta Pharmaceutica Iugoslavica	42/1992 –
Acta Pharmaceutica Iugoslavica Ad: Acta Pharmaceutica	01/1951 – 41/1991
Advances in Clinical Chemistry	01/1958 – 23/1983
Advances in Environmental Science and Technology	01/1969 – 19/1987
Advances in Protein Chemistry	01/1944 – 35/1982
Air and Water Pollution Ex: International Journal of Air and Water Pollution Ad: Atmospheric Environment & Water Research	06/1962 – 10/1966
Analytical Biochemistry	01/1960 – 135/1983
Analyst	72/1947 – 124/1999
Analytical Proceedings Ex: Proceedings of the Analytical Division of Chemical Society	1980 – 1983
Annual Review of Biochemistry	14/1945 – 50/1981
Annual Review of Pharmacology (and Toxicology)	06/1966 – 23/1975
Antibiotica et Chemotherapia	01/1954 – 16/1970
Antibiotics and Chemotherapy Ex: Antibiotica et Chemotherapia	17/1971 – 46/1994
Antibiotics and Chemotherapy	02/1952 – 12/1962
Antibiotics Annual	1953 – 1959
Antimicrobial Agents and Chemotherapy	01/1972 –
Applied Occupational and Environmental Hygiene	08/1993 –

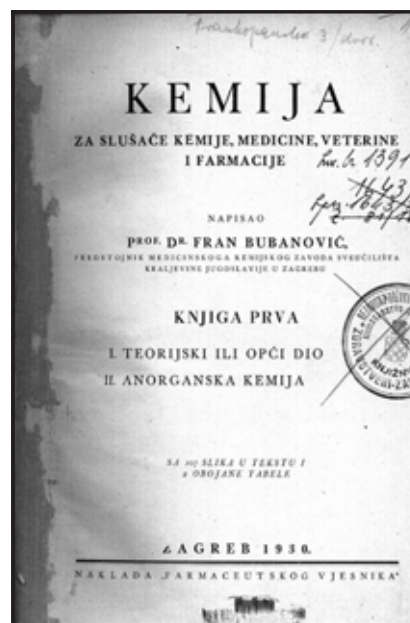
Archives of Biochemistry (and Biophysics)	01/1943 – 214/1982
Archives of Environmental Contamination and Toxicology	01/1973 – 17/1988
Archives of Environmental Health	22/1971 – 47/1992
Atmospheric Environment Ex: Air and Water Pollution	01/1967 – 15/1981
Arhiv za hemiju i farmaciju Ad: Arhiv za hemiju i tehnologiju	01/1927 – 11/1937
Arhiv za hemiju i tehnologiju Ex: Arhiv za hemiju i farmaciju Ad: Arhiv za kemiju i tehnologiju	12/1938 –
Arhiv za kemiju Ex: Kemijski vjesnik Ad: Croatica Chemica Acta	19/1947 – 27/1955
Arhiv za kemiju i tehnologiju Ex: Arhiv za hemiju i tehnologiju	13/1939 – 14/1940
Biochemia medica Ex: Glasnik Hrvatskog društva medicinskih biokemičara	03/1993 –
Biochemical and Biophysical Communications	01/1959 – 37/1969
Biochemical Journal	01/1906 – 216/1983
Biochemical Preparations	01/1949 – 09/1962
Biochemical Society Transactions	03/1975 – 09/1981
Biochemische Zeitschrift Ad: European Journal of Biochemistry	113/1921 – 346/1967
Biochemistry	01/1962 – 29/1990
Biologicals	21/1993 –
Biopolymers	01/1963 – 20/1981
Biotechnology and Bioengineering Ex: Journal of Biochemical and Microbiological Technology and Engineering	04/1962 – 23/1981
Cereal Chemistry	35/1958 – 54/1977
Chemici-Biological Interactions	01/1969 – 07/1973
Chemisches Zentralblatt	93/1922 – 114/1943
Clinica Chimica Acta	42/1972 – 118/1981
Contemporary Topics in Immunochemistry Ad: Contemporary Topics in Molecular Immunology	01/1972 –
Contemporary Topics in Molecular Immunology Ex: Contemporary Topics in Immunochemistry	02/1973 – 10/1985
Croatica Chemica Acta Ex: Arhiv za kemiju	28/1956 –
Environmental Health Perspectives	103/1995 –
Environmental Quality and Safety	01/1972 – 05/1976
Environmental Research	01/1967 – 26/1981
Environmental Science and Technology	01/1967 –
Essays in Biochemistry	01/1965 – 21/1985

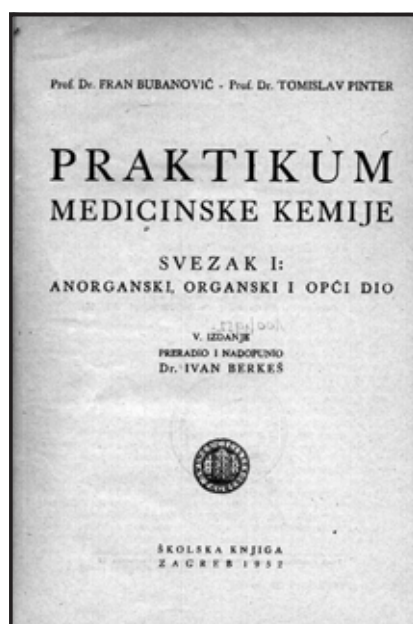
Slika 1

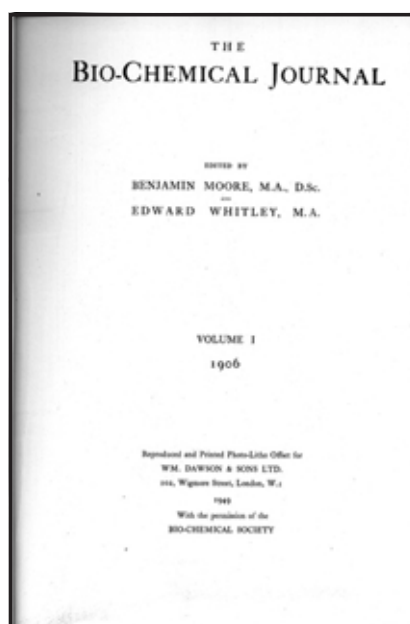
Slika 2

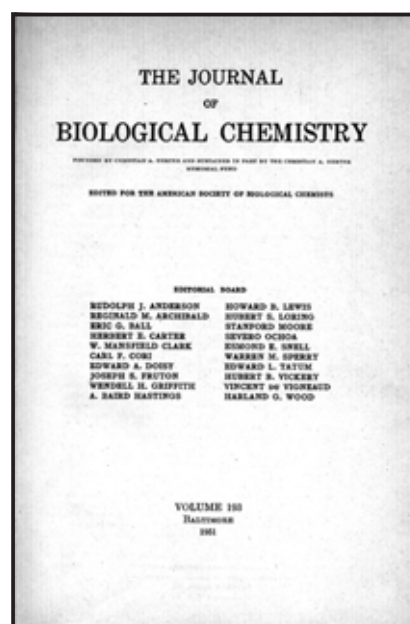
Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

European Journal of Biochemistry Ex: Biochemische Zeitschrift	01/1967 – 137/1983	Food and Cosmetics Toxicology Ex: Food and Chemical Toxicology	21/1983 –
Experientia	04/1948 – 38/1982	Glasnik Hrvatskoga društva medicinskih biokemičara	01/1991 – 03/1993
Farmaceutski glasnik	01/1945 –	Ad: Biochemia medica	
Farmaceutski vjesnik Ad: Hrvatski farmaceutski vjesnik	01/1907 – 31/1941	Hrvatski farmaceutski vjesnik Ex: Farmaceutski vjesnik	32/1942 – 33/1943
Farmaceutski vestnik	01/1950 – 39/1988	Immunochemistry	01/1964 – 15/1978
FASEB Journal	01/1987 – 05/1991	Ad: Molecular Immunology	
FEMS Microbiology. Ecology	16/1995 –	International Journal of Air and Water Pollution	01/1959 – 04/1961
Food and Chemical Toxicology Ad: Food and Cosmetics Toxicology	09/1971 – 19/1981	Ad: Air and Water Pollution	

- International Journal of Environmental Studies 01/1970 – 16/1980
- International Journal of Peptide and Protein Research 04/1972 – 18/1981
Ex: International Journal of Protein Research
- International Journal of Protein Research 01/1969 – 04/1972
Ad: International Journal of Peptide and Protein Research
- Iugoslavica Physiologica et Pharmacologica Acta 02/1966 – 22/1986
- Journal of Antimicrobial Chemotherapy 06/1980 –
- Journal of Biochemical and Microbiological Technology and Engineering 01/1959 – 03/1961
Ex: Biotechnology and Bioengineering
- Journal of Biological Chemistry 132/1940 –
- Journal of Chromatographic Science 07/1969 – 31/1993
Ex: Journal of Gas Chromatography
- Journal of Chromatography 01/1958 – 89/1974
- Journal of Chromatography. Biomedical Application 1988 – 1993
- Journal of Food Biochemistry 01/1977 – 05/1981
- Journal of Gas Chromatography 01/1963 – 6/1968
Ad: Journal of Chromatographic Science
- Journal of Lipid Research 01/1959 – 17/1976
- Journal of Occupational and Environmental Medicine 37/1995 –
Ex: Journal of Occupational Medicine
- Journal of the American water Works Association 19/1928 –
- Journal of the Association of Official and Analytical Chemists 62/1979 – 74/1991
- Kemija u industriji 01/1952 –
- Lijekovi 01/1963 – 02/1964
Ad: Pharmaca
- Methods in Biochemical Analysis 01/1954 – 39/1989
- Methods in Enzymology 01/1955 – 45/2976
- Molecular Immunology 16/1979 – 24/1987
Ex: Immunochemistry
- Occupational and Environmental Medicine 51/1994 –
Ex: British Journal of Industrial Medicine
- Pharmaca 03/1965 –
Ex: Lijekovi
- Proceedings of the Analytical Division of the Chemical Society 12/1975 – 16/1979
Ex: Proceedings of the Society for Analytical Chemistry
Ad: Analytical Proceedings
- Proceedings of the Society for Analytical Chemistry 01/1964 – 11/1974
Ad: Proceedings of the Analytical Division of the Chemical Society
- Progress in Biophysics and Biophysical Chemistry 01/1950 – 12/1962
Ad: Progress in Biophysics and Molecular Biology
- Progress in Biophysics and Molecular Biology 18/1968 – 38/1981
Ex: Progress in Biophysics and Biophysical Chemistry
- Residue Reviews 01/1962 – 96/1985
Ad: Reviews of Environmental Contamination and Toxicology
- Reviews of Environmental Contamination and Toxicology 98/1987 –
Ex: Residue Reviews
- Saopćenja 15/1972 – 32/1989 – 90
- Scandinavian Journal of Work, Environment and Health 01/1975 –
- Soap, Parfumery and Cosmetics 28/1955 – 35/1962
- Staub Reinhaltung der Luft 31/1971 – 41/1981
- Toxicology 01/1973 – 22/1981
- Water Environment Research 64/1992 –
- Water Research 01/1967 –
Ex: Air and Water Pollution
- Radno vrijeme Knjižnice:
ponedjeljak – petak 8.00 – 15.30
Tel: 45-90-106, 45-90-174, 45-90-157
Fax: 46-84-441
web stranice: http://salata.mef.hr/snuk/snz_hrv.htm